

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Członek Zarządu
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFAS

L.dz. DS-173-239/20

Data wpływu: 14. 04. 2020

Warszawa, dnia 8 kwietnia 2020 r.

Do druku nr 277

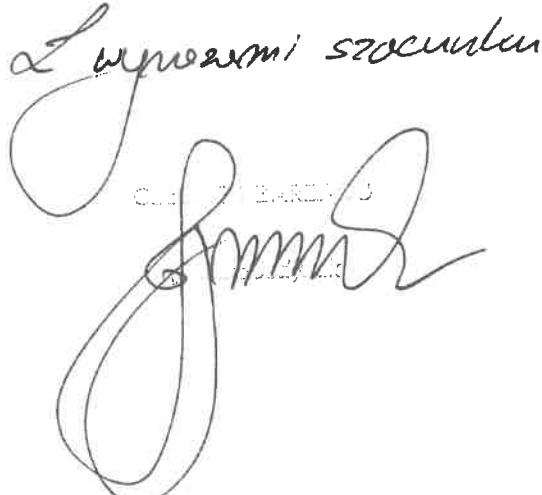
991100/0230-39/2020/MC

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 marca 2020 r., znak: GMS-WP-173-58/20, dotyczące senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, w załączeniu przekazuję stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przygotowane przez Departament Legislacyjno-Prawny w oparciu o opinie odpowiednich departamentów merytorycznych.

Z wyrazami szacunku

CEL: 173-239/20

Departament Legislacyjno-Prawny

991100/0230-39/2020/MC

Stanowisko Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw

Po analizie przedłożonego do opinii projektu ustawy przedstawiamy poniżej uwagi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

1. Do art. 1 pkt 5 projektu.

Omawiany przepis projektu przewiduje zmianę art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Zgodnie z proponowaną zmianą katalog placówek, do których uczęszcza dziecko w wieku do lat 8 zostanie rozszerzony o szkoły lub placówki specjalne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężonymi niepełnosprawnościami.

Zwracamy uwagę, że zgodnie z art. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568) wprowadzono już zmiany do tego przepisu. Zgodnie ze znowelizowanym brzmieniem art. 4 ust. 1 zmienianej ustawy, obowiązującym od 26 marca 2020 r., dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do której uczęszcza dziecko. W naszej opinii w pojęciu „innej placówki” mieszczą się również placówki specjalne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężonymi niepełnosprawnościami. Zatem w tym zakresie przepis nie wymaga dodatkowej zmiany.

Ponadto na mocy obecnie obowiązującego brzmienia art. 4 ust. 1 zmienianej ustawy, dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad:

- 1) dzieckiem w wieku do ukończenia 8 lat;
- 2) dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo

- 3) dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub
- 4) dzieckiem z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

Zgodnie z art. 4a ust. 1 *ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2020 r. poz. 426 i 568) osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku. Kryteria oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia do stanów chorobowych, które uzasadniają konieczność stałej opieki lub pomocy dziecku, z powodu których może być orzeczona niepełnosprawność określa *rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia* (Dz. U. Nr 17, poz. 162).

Natomiast zgodnie z art. 4 pkt 32 *ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.), przez niepełnosprawność sprzężoną należy rozumieć występowanie u dziecka niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną albo z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności.

W naszej opinii, na podstawie obowiązującego od 26 marca 2020 r. przepisu art. 4 ust. 1 zmienianej ustawy, ubezpieczeni sprawujący opiekę nad dziećmi, które posiadają orzeczenie o niepełnosprawności, w tym o niepełnosprawności intelektualnej i niepełnosprawności sprzężonej w razie zamknięcia placówek, do których dzieci uczęszczają, mają prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego. Zatem w tym zakresie przepis nie wymaga dodatkowej zmiany.

Zawarta w analizowanym projekcie zmiana brzmienia art. 4 ust. 1 zdanie drugie zmienianej ustawy przewiduje, że dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługuje również ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem w wieku do ukończenia 15. roku życia. Regulacja ta budzi wątpliwości w kontekście zdania pierwszego tego przepisu, który dotyczy dzieci w wieku do lat 8. Skoro prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego przysługiwałoby z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 15, to mieszczą się w tym również dzieci do lat 8. Ponadto nie określono w przepisie okresu liczonego w dniach okresu, za który miałyby przysługiwać prawo do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem, analogicznie do obecnie obowiązujących w tym zakresie przepisu art. 4 ust. 1 zmienianej oraz art. 33 *ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa*.

Dodatkowo zwracamy uwagę, że proponowana zmiana przepisu polegająca na wydłużeniu wieku dziecka do 15 lat, nad którym sprawowanie opieki uprawnia do uzyskania

dodatkowego zasiłku opiekuńczego, spowoduje znaczny wzrost wydatków z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Do art. 1 pkt 7 projektu.

Proponowana w projekcie zmiana zmierza do uzupełnienia przepisu o warunki, jakie musi spełnić zamawiający udzielający zamówień, których przedmiotem są usługi lub dostawy niezbędne do przeciwdziałania COVID-19, jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego. W naszej ocenie zaproponowane rozwiązania, polegające na zamieszczeniu informacji o zamiarze udzielenia zamówienia, czy też zapewnienie zasad zapewniających przejrzystość czy równe traktowanie podmiotów zainteresowanych wykonaniem zamówienia, stoją w sprzeczności z ideą wyłączenia stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych w celu jak najszybszego zareagowania przez zamawiającego w sytuacji rozprzestrzeniania się choroby. Tak określone warunki, jakie musiałyby spełnić zamawiający udzielający zamówień, spowodowałyby wydłużenie czasu procedowania zamówienia, a tym samym stałyby się bezprzedmiotowe w zaistniałej sytuacji, wymagającej szybkiej reakcji zmierzającej do przeciwdziałania COVID-19.

W naszej opinii obecnie obowiązująca norma zawarta w art. 6 zmienianej ustawy adekwatnie do zamierzonego celu zabezpiecza realizację przedmiotowego przepisu.

3. Do art. 1 pkt 13 projektu.

W analizowanym przepisie projektodawca proponuje rezygnację z pobierania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych opłaty prolongacyjnej, w sytuacji odroczenia płatności należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne.

Zwracamy uwagę, że taki rozwiązanie zostało już przewidziane w art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568), w zakresie dodawanego art. 15zb, który to przepis wszedł w życie z mocą od dnia 7 lutego 2020 r.

WIGEDYREKTOR
Departamentu Legislacyjno-Prawnego

Eryk Cegiętka